

Kuvassa kirjoittaja Tuula Aamuvuori edesmenneen miehensä Yrjön sekä tosfani Tuomon seurassa. Paikkana Katowice lentopallon MM-kisoissa vuonna 2014.

Lentopallomatkoja

2006

Meidän perheen lentopallomatkat alkoivat ihan vahingossa. Selailin nettisivuja, ja sattumalta avasin lentopalloliiton sivut. Siellä oli maininta Cannesin suuntautuvasta kannattajien matkasta, jossa olisi vielä muutama paikka vapaana. Soitin lentopalloliiton Jaana Tullalle ja sain matkan varattua.

En muista, että mikä turnaus oli kyseessä, mutta Mauro Berruto oli juuri aloittanut Suomen maajoukkueen valmentajana. Pelit eivät oikein sujuneet.

Matkan järjesti siis lentopalloliitto, ja meitä kannattajia oli bussilastillinen. Ranskan lentopalloliitto oli antanut käyttöömmme bussin, jossa ei ollut ilmastointia. Kuuma oli niin bussissa kuin katsomossakin. Muistan, ettei ovia tai ikkunoita saanut hallilla avata. Jos meillä katsojilla oli kuuma, niin kuuma oli varmaan pelaajillakin.

Jotkut kannattajista pelasivat rantalentistä. Lentopallokin ostettiin, ja siihen kirjoitettiin nimiä. Pallon oli tarkoitus päätyä lentopalloliiton toimistoon. Missähän lienee?

Hotellin nimeä en muista, mutta huone oli pieni ja sänky hyvä. Huone oli niin pieni, että vessaan päästäkseen toisen oli hypättävä sänkyyn, sillä ovi ei muuten mahtunut aukeamaan. Lähellä hotellia oli pieni ravintola, joka jousti aukioloajoissaan, kun menimme sinne pelien jälkeen.

Cannesissa tutustuimme filmijuhlien pitopaikkaan ja näimme kadulla kuuluisien filmitähtien käden- ja jalanjälkiä. Satamassa oli komeita purjeveneitä, joukossa näkyi myös Suomen lipulla varustettu purjevene. Lisäksi Antibesissa oli jokin Picasso-museo, jossa kävin pielaveteläisten kanssa.

2008

Vuonna 2008 olimme Izmirissä. Mikäli oikein muistan, Mattilan Sami oli järjestänyt matkan. Meitä faneja taisi olla 13. Turvatoimet hallilla olivat valtavat. Varmaankin 50 täysissä rynnäkövarusteissa olevaa poliisia turvasi meitä. Muita katsojia isossa hallissa ei sitten ollutkaan. Aluksi turvamiehet olivat melko virkaintoisia, mutta turnauksen edetessä alkoivat vähän löysätä otettaan.

Kuvassa Izmirin matkalaiset lentopalloliiton väen kanssa.

Izmirin kaupunki oli mielenkiintoinen. Aamupäivisin kävelimme katsomaan nähtävyyksiä ja illat istuimme hallilla otteluita katsomassa. Mieleeni on jäänyt halliin johtava portaikko, jossa ei ollut valoja eikä kaiteita. Oli melko haastavaa tulla pimeässä alas portaita.

Välipäivänä kävimme Efesosssa paikallisen oppaan kanssa. Se on ollut aikoinaan vaikuttava kaupunki. Efeson amfiteatterissa käytiin huutamassa ”Taistele Suomi, taistele” -kannustushuutoa. Opas hoki joka välissä, että Turkki pitäisi ottaa EU:n jäseneksi, koska turkkilaiset ovat niin sopuisaa kansaa.

Samalla reissulla tutustuimme myös paikkaan, jonne apostoli Johannes oli tuonut neitsyt Marian turvaan. Paikalla on pieni kirkontapainen ja neitsyt Marian patsas. Opas kertoi, että paikka on pyhä. Edes joitakin vuosia sitten riehunut metsäpalo ei ollut yltänyt kukkulalle, vaan pysähtyi juuri ennen kirkkoa. Paikka oli melko hankalan tien päässä, ja joku vitsailikin, että kyllä sitä neitsyenä pysyykin, jos sulhasten täytyy tänne asti kiivetä.

Neitsyt Marialle pyhitetty rakennus.

Paluumatkalla pysähdyimme syömään ja (yllätys, yllätys) tutustuimme paikalliseen nahkatehtaaseen. Olimme päättäneet, ettemme osta mitään, mutta niin vain tulimme nahkatakkipaketit kainalossa bussille. Niin teki moni muukin.

Izmirissä totesimme, että turhaan meillä Suomessa puhutaan saastuttamisesta. Ennen kuin Izmirin saasteet on saatu kuriin, ennättää paljon vettä virrata Välimeressä. Joidenkin päivien ajan kaupunki oli melkoisen saastepilven alla. Näimme Greenpeacen laivankin satamassa. Pohjanmaan poikien reaktio oli hyvin kattava.

Peleistä en juurikaan muista mitään. En edes sitä, mikä turnaus oli kyseessä.

2009

Toukokuussa 2009 oli vuorossa Liberec Tsekeissä.

Hotelli oli aivan peliarenan vieressä. Lähistöllä oli pieni ravintola, joka teki hyvän tilin suomalaisten istuessa siellä aamusta iltaan. Kaupunki ei oikein ole jäänyt mieleen. Siellä oli tavanomaisia taloja ja Swarowskin kristallia myyviä kauppoja. Sami oli järjestänyt retken Liberecin talviurheilupaikalle läheiselle kukkulalle. Päivä sattui olemaan niin sumuinen, ettei kättään pidemmälle nähnyt. Tulipahan käytyä kukkulalla.

Liberecin kukkulalta oli komeat näköalat.

Saman vuoden syyskuussa olimme Istanbulissa ja Izmirissä.

Kannattajajoukko oli kasvanut melkoisesti, ja suomalaiset näkyivät ja kuuluivat katsomossa. Apinatuuletus pelästytti edessämme istuneita tyttöjä, mutta säikähdyksestä selvittyään he yhtyivät iloomme.

Istanbulissa oli tarjolla nähtävyyksiä vaikka millä mitalla. Järjestettyjä retkiä oli kaikenlaiseen makuun; Hagia Sofia, basaarit, Topkapi, jokiristeily, Taksimien aukio ja paljon muuta.

Istanbulin jälkeen jatkoimme Izmiriin. Siellä oli niin sateista, että halliinkin tulvi vettä. Suojaksi oli laitettu isoja muoveja, että pelikenttä ei kastuisi. Jännityksellä odotimme, että kestävätkö suojapussit.

Paluumatka kotiin sujui aluksi vähän vaivalloisesti. Lentokoneeseen ei millään meinattu saada porukkaa,

koska osa paikallisista halusi tuoda käsimatkatavaroina lähes mitä vaan. Niinpä Münchenissä konetta vaihdettiin juoksujalkaa.

Tuleva lentopalloilija ottaa vielä rennosti.

2011

Vuonna 2011 olivat vuorossa Itävallan Innsbruck ja Wien.

Innsbruckissa oli hankalaa päästä halliin. Meillä oli netistä tulostetut liput, mutta ne eivät kelvanneetkaan, vaan ne piti käydä vaihtamassa ”oikeisiin” lippuihin. Syyksi sanottiin, että lippuja voi monistaa kuka vain, ja tulla tällä tavalla sisään halliin. Suomalaiset olivat taas yleisön pääosassa. Olisi ollut tosi hiljaista, ellei meitä olisi ollut. Kannattajajoukko oli taas kasvanut. Matkanjärjestäjänä ainakin tästä matkasta eteenpäin on pääasiassa ollut Aikamatkat, mutta muutkin matkatoimistot ovat huomanneet markkinaraon.

Innsbruck oli kaunis kaupunki kahden kukkulan välissä. Toiselle kukkulalle menimme hammasratasjunalla ja köysiradalla. Loppumatka kukkulan huipulle piti kiivetä. Jotkut siellä huipulla kävivätkin.

Innsbrurckista matkasimme junalla Wieniin.

Wienissä hotellihuoneen kanssa oli ongelmia. Meidän hotellimme sijaitsi kahden vilkkaan tien risteyksessä, hotellihuone oli toisessa kerroksessa ja kadulle päin. Nukkumisesta ei tullut mitään, kun autot pysähtyivät liikennevaloihin ja kaasuttivat lähtiessään. Valitin asiasta, mutta kuulemma kaikki hiljaisen puolen huoneet olivat varattuja. Tiukan neuvottelun jälkeen minua pyydettiin valittamaan hotellin johdolle, ja kas kummaa, valitus tuotti tulosta. Saimme huoneen hiljaiselta puolelta. Mahtoikohan asiaa auttaa se, että vetosin väärään mainontaan vai se, että uhkasin levittää tietoa Facebookissa kaikille mahdollisille ystäväilleni. Silloin en itse edes ollut Facebookissa.

Wienissä oli katseltavaa vaikka kuinka paljon. Mieleeni jäi hevosajelu kuninkaallisine tervehdyksineen, Schönbrunnin linna ja sen puisto ja Wienin filharmonikkojen konserttisali. Sieltä lähetetään uuden vuoden konsertti. Voi että, miten kulunut ja pieni sali olikaan. Kummallisesti se saadaan näyttäväksi uuden vuoden konsertteja varten. Teimme myös omatoimiretken Slovakian pääkaupunkiin, Bratislavaan. Oli mielenkiintoista mennä Tonavaa pitkin ja katsella maisemia.

2012

Bulgariassa pelit olivat Sofiassa. Hotelli oli hyvä, mutta hotellin ympäristö aika rähjäinen. Lähellä oli jokin puutarhan tapainen. Liikennemerkkit olivat niin alhaalla, että Ykä löi päänsä yhteen. Onneksi ei sattunut pahemmin.

Kieliongelmat olivat nyt todellisia. Hotellin baarissa yritin maksaa tilaamaani juomaa, mutta samaa juomaa tuli vain lisää.

Pelihalli oli tapansa mukaan kaukana kaikesta, eikä lähellä ollut kunnollista ruokapaikkaa. Ainoa paikka taisi olla jonkin huoltoaseman kuppila, jossa söimme ”soupe a la kotkot” -keittoa. Pelikentän lähellä oli yksi pieni kaljakuppila, joka teki elämänsä tilin suomalaisten vierailun ansiosta. Suomalaisia oli tullut ihan kiitettävän paljon seuraamaan pelejä.

Välipäivänä teimme retken läheiselle vuorelle, jossa pääsi myös vaeltamaan muutaman kilometrin mittaisen reitin. Koska oli kevät, lumi ei vielä ollut sulanut joka paikasta, ja oli märkää. Opas kehotti laittamaan kunnolliset kengät jalkaan, mutta niin vain yksi rohkea suomalainen taivalsi matkan Crocsit jalassa.

Vietimme bulgarialaisen illan ravintolassa, joka oli melko lähellä hotellia. Ruokaa oli niin paljon, ettei kaikkea pystynyt mitenkään syömään. Kun lähdimme hotellille, oli tullut pimeää. Mervi tiesi oikotien hotellille. Mervin ja minun lisäksi kukaan muu ei lähtenyt tälle oikoreitille, ja niinhän sitä eksyttiin oikein perusteellisesti. Vanha sanonta siitä, että oikotie on pisin kahden pisteen välinen etäisyys, piti paikkansa.

Kävimme yhdessä baarissa kysymässä, mihin suuntaan meidän pitäisi lähteä. Meille neuvottiin reitti, ja samalla varoitettiin, ettei missään nimessä saa ottaa taksia lennosta, koska sen hinta saattaa olla mitä vain, ja se saattaa viedä minne vain. Onneksi ohi ajoi taksi, jonka kyydissä oli molempien herrahenkilöt, ja kiivaista baarista kuuluvista huudoista huolimatta menimme kyytiin ja turvallisesti hotellille. Varoitukset taksien epärehellisyydestä konkretisoituivat muutamien matkalaisten kohdalla. Hinta hotellilta peliareenalle oli todella ylihintainen.

Hotellin lähellä oli eläintarha, jossa vierähti jokunen tunti. Pelasimme myös minigolfia. Itse Sofian kaupunki jäi vähän vieraaksi. Kiersimme muutaman kirkon kovaa ja kaukaa sekä näimme joitakin hienoja taloja. Odottelimme myös ilmeisesti presidentin virka-asunnon vahtiparaatia ja katoimme vahdinvaihdon. Hyvin nousi pojilla jalka. Opastettu kaupunkikierros olisi ollut paikallaan.

2013

Matka Tanskaan EM-kisoihin oli varsinainen survival-matka. Menomatalla matkustimme ensin junalla Tampereelle, sitten bussilla Turkuun, laivalla meren yli Tukholmaan ja sitten noin 900 kilometrin matkan Tanskan Herningiin. Matka oli pitkä, mutta meni hyvin. Ruotsin ja Tanskan yhdistävä silta oli melkoinen kokemus. Tästä matkasta jäi mieleen se, että navigaattoriin tuijottaminen ei aina ole paras vaihtoehto. Hotellien hakeminen teetti työtä niin Herningissä kuin Århusissakin.

Herning oli pieni kiva kaupunki, ja pelihallikin muistaakseni ihan kohtalainen. Århusissa hotelli oli kaukana kaikesta, mutta se oli parempi kuin keskustassa ollut kabiinihotelli. Muut kertoivat, ettei suihkusta mahtunut tulemaan vettä, jos siellä iso ihminen yritti peseytyä.

Århusissa pelien ohessa tutustuimme tuomiokirkkoon, viikinkiajan museoon ja miehitysajan museoon.

Århusissa söimme varmaan turnauksen huonoimman, mutta kalleimman lounaan.

Siirryimme oikuttelevan bussin kyydissä Kööpenhaminaan. Meille varatussa hotellissa oli ollut vesivahinko, joten pääsimme viereiseen, ihan hyvään hotelliin. Parasta oli se, että hotelli oli melko keskustassa, kävelymatkan päässä Strøgetistä. Kiersimme kaupunkia niin hop on hop off -autolla kuin jalkaisinkin. Köpiksen pelipaikka oli jalkapallokentällä. Tyhmä ratkaisu, huono taustamusiikki ja fantastista hokeva kuuluttaja. Olisi niillä vielä opittavaa.

Loppuottelun jälkeen lähdimme pelipaikalta suoraan kohti Tukholmaa. Ajo öisen Ruotsin halki oli puuduttava. Kyllä ABC:llä olisi hyvät mahdollisuudet Ruotsissa, sillä siellä ei juurikaan ole öisin auki olevia huoltoasemia eikä kunnollisia levähdyspaikkoja. Pääsimme kuitenkin perille. Laivalle aamupalalle, ja sen jälkeen hyttiin nukkumaan. Illalla olimme Turussa, jonne jäätin suosiolla hotelliin yöksi ja seuraavana päivänä matkustimme vähän virkeämpinä kotiin.

Pikkuinen pyöräparkki Tanskassa Århusissa.

2014

Matka Puolaan alkoi lentoa odotellen. Meitä ennen lähtenyt kone ei päässyt laskeutumaan sumun takia, ja kierreltyään aikansa Katowicen ja Krakovan kenttiä lentokone laskeutui Varsovaan. Tähän kului aikaa niin kauan, että meille varattu lento laskeutui reilusti myöhässä Katowiceen.

Tietokilpailukysymys: Mikä on oudoin paikka, missä finfanteamilaiset ovat laulaneet Maamme-laulua?
Vastaus: Katowicen lentokentän tuloaula. Olimme siellä, kun saimme kuulla Suomen voittaneen Kuuban 3–2. Kyllä kajahti komeasti.

Seuraavakin aamu oli sumuinen, mutta lähdimme tutustumaan Krakovaan. Oppaamme osoittautui jälkepäin tosi pahaksi pojaksi. Nyt hän suorittaakin tuomiotaan tekosistaan. Meillä olisi ollut mahdollisuus tutustua Auschwitziin ja suolakaivoksiin, mutta jätimme ne väliin. Tutustuimme sen sijaan Katowicen nähtävyyksiin. Ajelimme muun muassa köysiradalla ja kävimme huvipuistossa.

Suomen pelit päättyivät Katowicessa, josta sinnikkäimmät fanit jatkoivat vielä Wroclaviin.

2015

Matkustimme Italian Busto Arzision katsomaan olympiakarsintoja.

Nyt voi sanoa, että onneksi meillä oli bussikuljetus hotellilta kentälle, sillä minkäänlaista julkista liikennettä hotellilta ei ollut. Hotelli oli ns. golf-hotelli, mutta ilmeisesti sesonki oli ohi. Golfkentällä oli melko hiljaista. Golfklubilla oli ravintola, mutta sepä ei ollutkaan auki silloin, kun sitä olisi tarvittu. Lähellä hotellia oli kauppakeskus, jossa oli erilaisia ravintoloita ja kauppoja. Ykä luuli saavansa kunnollisen italialaisen pizzan, mutta joutui karvaasti pettymään.

Välipäivänä oli järjestetty retki viinitilalle, mutta emme oikein saaneet otetta koko retkeen. Paikallisopas puuttui eikä voinut edellyttää, että Aikamatkojen oppaat olisivat tienneet kertoa seudusta ja viininviljelystä. Tilalla näimme viiniköynnöksiä, viinitynnyreitä ja maistelimme firman viinejä. Ruokailu tilalla sujui niin hitaasti, että hetken jo pelkäsimme, ehtisimmekö seuraavaan peliin ollenkaan. Viinit olivat hyviä, mutta niiden tuonti matkatavaroissa oli hankalaa. Etsimme korkkiruuvia lähikaupasta. Muistin, että espanjaksi korkkiruuvi on sacacorchos, mutta entäpä italiaksi? Ei teletappi, vaan cavatappi. Saatiinpa viinipullo auki!

Busto on lähellä Milanoa, joten yhtenä päivänä ohjelmassa oli retki Milanoon. Siellä oli samaan aikaan maailmannäyttely ja väkeä kuin helluntaiseuroissa. Lisäksi siellä oli jokin juoksutapahtuma, joten väkeä riitti. Kävimme kuitenkin Duomossa ja Vittore Emanuelin kauppakujalla hypistelemässä hienoja vaatteita. Ykän kunto ei enää pitkiä kävelymatkoja kestänyt, joten kiertelimme hotellin ympäristössä. Kävimme myös hienolla hautausmaalla.

Franciacortan viinejä.

2016

Tällä kertaa matkustimme Berliiniin katsomaan olympiakarsintoja.

Matka alkoi junalla Helsinkiin. Siitä yöksi lentokenttähotelliin ja aamulla varhain Berliiniin. Matka meni kimmelluksitta, mutta Suomen eka peli sen sijaan oli surkea.

Hotellihuone oli hyvä, mutta kylmä. Seuraavan päivän aamuna lähdimme Potsdamiin. Mukana oli mahtava suomea puhuva opas. Hän osasi kertoa kaiken oleellisen huumorilla höystettynä. Ykä ei enää jaksanut kierrellä kaupungilla, joten lähdin yksin entisen Länsi-Berliinin puolelle. Yritin etsiä samoja paikkoja, joissa olimme käyneet joskus monta, monta vuotta sitten. Eipä oikein löytynyt. Karttakin unohtui hotellille, joten oli vähän vaikea löytääkään niitä.

Ykä käväisi seuraavana päivänä pienellä lenkillä, ja minä kävelin Alexanderplatzille. Meno siellä oli niin etnistä, että katsoin viisaammaksi hakeutua rauhallisemmalle paikalle läheiseen tavarataloon. Kävelimme yhdessä lähistöllä ja katsoimme turnauksen viimeiset pelit, joista Puola-Saksa-pronssiottelu oli paljon parempi kuin loppuottelu.

2017

Toukokuussa vuorossa oli MM-karsinnat Tsekissä. Tämä oli eka matkani yksin.

Lensin illalla Helsinkiin, yövyin hotellissa ja menin aikaisin aamulla lentokentälle. Prahasta menin bussilla Karlovy Variin, entiseen Karlsbadiin, jossa aikoinaan käytiin lepäämässä ja kylpemässä. Hotelli oli vähän syrjässä, mutta onneksi pelikentälle oli bussikyty. Suomi voitti Ruotsin 3-0. Hyvä alku turnaukselle!

Seuraavana päivänä matkasimme toiseen kylpyläkaupunkiin, Marianske Lasniin, entiseen Marienbadiin. Siellä maistelimme erimakuisia (pahamakuisia) terveysvesiä. Totesimme, ettei vatsa kestä niitä vesiä, vaikka terveys niitä vaatisikin. Retki oli kiva; kauniita kylpylöitä ja hienoja hotelleja. Illalla Suomi voitti Espanjan 3-1. Hyvältä näyttää.

Seuraavana päivänä ohjelmassa oli kaupunkikiertä kävellen. Kaupunki oli kaunis. Suomi-Tsekki-peli päättyi lukemiin 3-1, ja paikka MM-kisoihin varmistui. Sitähän lähdettiin hakemaan.

Itseäni jännitti tämä ensimmäinen yksin tehty matka, mutta turhaan. On tämä ”lentopallouskovaisten” porukka vaan sellaista, ettei yksin tarvitse jäädä missään vaiheessa.

Angry Birdsit tauolla.

2017

Syyskuussa matkustin EM-kisoihin Puolaan. Matkapäivää edeltävänä päivänä menin tuttavien luokse Helsinkiin yöksi, ja sieltä hyvissä ajoin aamulla kentälle odottelemaan lentoa. Lensimme Gdanskiin Kööpenhaminan kautta. Oli mukavaa, kun ei ollut pitkiä lentoja. Illalla Gdanskissa menimme tutun kuopiolaisen rouvan kanssa tietysti kaljalle.

Hotelli oli melko keskustassa, joten sieltä oli hyvä liikkuu. Teimmekin heti seuraavana pitkän kävelylenkin kaupungilla. Tuttavarouvan kanssa repäisimme ja menimme maailmanpyörään. Hyvät oli näkymät. Paljon tunnutaan Gdanskissa rakennettavan. Kaupunki oli muuten yllättävän länsimäinen. Itselläni oli ennakkoon vähän sellainen tunne, että toimiikohan siellä kaikki siten kuin on totuttu.

Illalla oli jännittävä Suomi-Viro-peli. Pelin alku näytti tosi lupaavalta, Suomi vei kaksi erää ja aloimme jo

ajatella, että se on sitten sinettiä vailla valmis. Toisin kuitenkin kävi. Viro paransi peliään, niin että vaivoin saatiin 3–2-voitto. Se olikin sitten turnauksen ainoa voitto.

”Pääsin” tv-kuvaan ihan yksin, ja siitä on sitten riemua riittänyt vielä paljon turnauksen jälkeenkin. Illalla Finfanteam oli järjestänyt fanitapaamisen, jossa esiintyi Tuure Kilpeläinen. Fanitapaaminen oli hyvä, mutta pois pääsy tuotti ongelmia. Ei ollut julkista liikennettä eikä taksia saanut. Kiitos Paula, kun huolehditte minut ja Kaijan kyytiin.

Seuraavana päivänä lähdimme omatoimisesti tutustumaan toisen maailmansodan museoon. Itse rakennus oli jo vaikuttava. Ihan vino. Viimeistään siellä ymmärsi, miten keskeinen rooli Gdanskilla on ollut maailmanhistoriassa. Museo oli mahtava. Uutta teknologiaa ja digiaikaa, oli käytetty hyväksi museon kokoelmia tehtäessä. Meillä vierähti siellä aikaa lähes kolme tuntia, ja olisi varmaan mennyt kauemminkin, mutta yksinkertaisesti emme enää jaksaneet. Museossa huomasi, ettei ihmiskunta ole oppinut yhtään mitään entisistä katastrofeista.

Seuraavana päivänä vuorossa oli kaupunkikiertros oppaan johdolla. Meillä oli taas erittäin hyvä paikallinen opas. Vaikka olin kiertänyt samoja katuja useita kertoja ja nähnyt samat rakennukset useasti, oppaan kertomus toi syvyyttä näkemään. Ruokailimme jossakin monista ravintoloista. Ruoasta ei juurikaan tarvinnut huolehtia. Minne tahansa meni, aina sai riittävästi hyvää ruokaa.

Illalla oli jännittävä Suomi-Puola-peli. Halli oli täynnä ja meteli melkoinen. Ennen tätä peliä katsoimme alkuillan pelin, johon meillä ei ollut valmiiksi ostettuja lippuja. Olipa hankalaa saada liput. Kummallista, miten turnauksessa toisensa jälkeen lipunmyynti on niin vaikeaa.

Alkuvuodesta Tsekissä ei ollut juuri minkäänlaisia turvatarkastuksia. Vaikka olisi norsun vienyt katsomoon, ne eivät olisi reagoineet. Nyt asia oli toisin. Laukut tarkastettiin hallin ulkopuolella.

Tämä oli muistaakseni ensimmäinen turnaus, johon ei myyty päiväkohtaisia lippuja, vaan ainoastaan ottelukohtaisia. Tästä johtui se, että halli tyhjennettiin ennen Suomi-Puola-peliä. Kaikki ulos hallista ja uudelleen turvatarkastuksiin. Edellinen peli venyi niin, että Suomen peliä siirrettiin puoli tuntia, mutta eihän se riittänyt. Osa porukasta oli pihalla, kun peli alkoi. Ihmiset olivat kiukkuisia. Pelissä Suomi jäi auttamatta Puolan jalkoihin.

Turnaus oli järjestetty niin, että pelipäivää seurasi aina vapaapäivä. Seuraavan vapaapäivän vietimme Sopotissa ja Oliwassa. Sopot oli kiva kesäkaupunki. Kävimme terveyslähteellä, jonka ympärille perustettiin sanatorio. Siitä kaupunki aikoinaan alkoi laajentua ja kehittyä lomakaupungiksi. Terveyslähteen vesi oli sitten pahanmakuista.

Sopotissa kävelimme pitkää Molo-laituria pitkin raikkaita merituuha haistellen ja hienoja veneitä katsellen. Ruokailu oli järjestetty paikallisen panimon ravintolassa. Ruoka oli hyvää ja palanpainikkeeksi tarjottiin oman panimon olutta. Oli muuten ihan erimakuista kuin aikaisemmat oluet. Ruokailun jälkeen lähdimme Oliwaan, ja siellä olevaan upeaan keskiaikaiseen kirkkoon urkukonserttiin. 1600-luvulta peräisin olevat urut soivat mahtavasti.

Toinen kuuluisa Gdanskissa sijaitseva museo on solidaarisuusmuseo. Sielläkin vierähti useampi tunti. Tuntui toisaalta hassulta olla museossa, jonka kertomat tapahtumat vielä itsekkin muistaa ainakin joiltakin osilta. Museovierailun jälkeen menimme vielä viimeisille ostoksille ja illaksi peliin, jonka Suomi hävisi. Pelin jälkeen lähdimme lentokentälle ja kotimatalle.

Siunattu oli se Suomen voitto Virosta. Sen turvin Suomi pääsi jatkoon Krakovaan.

Lopuksi kuva Aikamatkojen Mikosta ja mahtavasta Gdanskin oppaasta, jonka nimi vaan on unohtunut.

2018

Syyskuussa Varnassa oli kyseessä MM-kisat. Suomen lohossa pelasivat Bulgaria, Iran, Puerto Rico, Kuuba ja Puola. Näistä Suomen piti voittaa sekä Puerto Rico että Puola.

Matka Kaijan kanssa alkoi 8.9. Kuopiosta junalla Tikkurilaan. Emme uskaltaneet mennä lentokoneella aamusumujen pelossa. Ennätimme hyvin selvittää laukut lentoasemalla, jossa nykyisin näköjään pitää kaikki osata tehdä itse. Lentoasemalla oli melkoinen tungos. Ilmeisesti useampikin lomalento oli samoihin aikoihin lähdössä. Lensimme Tukholmaan, jossa oli paussi ennen kuin lento Bulgarian Burgosiin lähti. Aikataulun mukaisesti laskeuduimme jo pimeään Burgosiin, ja sieltä köröttelimme bussilla Varnaan. Sananmukaisesti köröttelimme, sillä tie oli kapea ja mutkainen, oli pimeää eikä katuvaloja juurikaan ollut. Komeat salamat valaisivat taivasta silloin tällöin. Hotellilla olimme puolenyön paikkeilla.

Seuraavana päivänä ennen peliä tutustuimme kaupunkiin. Kävelimme ei-turistialueella ja kyllä oli rähjäistä. Turistialue sen sijaan oli siisti ja hyvin hoidettu. Kävelimme rantaan ja todistimme yhdessä ruokapaikassa ”ihmiskauppaa”. Kaksi vanhahkoa suomalaista miestä käytti hyväkseen nuorta bulgarialaispoikaa. Hotellilla kymenlaaksolaiset ystävät kertoivat, että kyseiset miehet olivat kertoneet olleensa nelisenkymmentä kertaa Bulgariassa. Toisella miehellä oli laastari otsassa ja sen avulla tunnistettiin miehet samoiksi, jotka siellä baarissa olivat. Jäi vähän rasvainen olo.

Turisti-info oli hotellin lähellä, ja yritimme saada sieltä tietoa sieltä esimerkiksi oopperaesityksistä. Ei ollut. Infoa ei joko osattu kysyä oikein tai sitä ei muuten vaan annettu. Se huomattiin jälkepäin.

Eka peli illalla oli Suomi vastaan Bulgaria. Hotellilta hallille oli ehkä sellainen neljän kilometrin matka, mutta bussikuljetus oli hyvä. Varsinkin illan pimeydessä olisi ollut vähän haljua kävellä. Tutustuimme halliin ja totesimme sen hyväksi. Bulgaareja oli paljon. Suomi ei mahtanut Bulgarialle juuri mitään, ja peli päättyi 0–3.

Hyvin nukutun yön jälkeen lähdimme ostamaan lippuja Puolan ja Kuuban peliin. Se oli vaikeaa, sillä lipunmyyntipisteitä oli vain yksi ja lipunmyyjä puhui ainoastaan bulgariaa. Onneksi puolalainen isä ja poika pelastivat meidät. Ei ollut lipunmyyjällä ystävällistä palvelua.

Kävelimme rannalla. Kävelimme ja kävelimme ja yritettiin päästä sieltä pois, mutta rappuja ei vain löytynyt. Rannalla kulki sen sijaan katujuna, josta esimerkiksi turisti-info ei maininnut mitään. Se ei toisin maininnut monesta muustakaan asiasta. Onneksi löysimme rappuset ja pääsimme bussireitin varteen. Mustamerenranta oli törkyinen, levääkin oli ihan kiitettävästi. Ei tehnyt mieli mennä uimaan, vaikka uimareita oli kyllä jonkin verran. Voi vain kuvitella, kuinka täynnä rannat ovat turistisesongin aikana. Baareja sen sijaan oli vierä vieraissa.

Rannan yläpuolella oli kaunis puisto, jossa oli hyvin venäläisvaikutteinen patsas sekä kosmonauttien muistolaattoja. Puistossa oli Ohranan koppi, johon Kaija kurkkasi ja tuli hämmästyneenä kertomaan, että siellä asui joku. Hän lueskeli kaikessa rauhassa kirjaa ja tuuletti asuntoaan ovi auki.

Tarkoituksenamme oli mennä bussilla Adidaksen outlet-myymälään, jota ei koskaan kuitenkaan löytynyt. Hyppäsimme uudelleen bussiin ja lähdimme toiseen suuntaan kohti Grand Mallin ostoskeskusta. Tulimme takaisin 2000-luvulle. Hinnat olivat lähes kolmikertaiset oman kulman hintoihin verrattuna.

Söimme ostoskeskuksen ravintolassa, jossa ruoka heitettiin eteen kuin sioille. Ei ystävällistä palvelua sielläkään. Turistityöläisen päivä oli pitkä, hotellilla olimme vasta neljältä. Kahvin kautta huoneeseen lepäämään ja sen jälkeen syömään ruhtinaallinen parin euron ateria. Kuulimme, että Sky Bar oli auki, ja siellähän suomalaiset sitten istuivatkin.

Seuraavana päivänä menimme kaupungin järjestämälle kolmen tunnin kävelykierrokselle. Sen avulla selvisikin paljon asioita. Esimerkiksi se, että kaikkien ränsistyneiden talojen omistusoikeutta ei edes tiedetä, joten niiden korjaaminen ei ole itsestään selvää. Näimme New Yorkin arkkitehtuurin mukaan rakennetun talon, jonka piti olla kaupungin korkein rakennus, mutta rahat loppuivat kesken. Kekseliäs rakennuttaja asensi ”piikin” katolle ja niinpä talo on korkeampi kuin naapurinsa.

Kävimme vanhoilla roomalaisten rakentamilla kylpylän raunioilla, ja katsomassa Mustan meren muotoista allasta. Aika törkyinen se oli, mutta oppaan kertoman mukaan se siivotaan joka vuosi! Musta meri on muuten melko saastunut. Sen pohjassa on myrkyllistä kaasua, jonka käyttötarkoitusta mietitään. Söimme Happy-nimisessä ravintolassa ja istuimme iltaa Sky Barissa.

Nyt on muuten ruvennut tulemaan lentopalloporukkaa kaupunkiin. Kaupungin kadut ovat luku sinänsä; kuoppia, irtonaisia laattoja eikä katuvaloja kovinkaan tiheässä. Päivällä vein vielä kortit postiin. Saa nähdä, koska ne tulevat Suomeen vai tulevatko ollenkaan. Postimerkkejä sai muuten ainoastaan postitoimistosta eikä postikorttejakaan ollut joka kioskissa.

Puola-Kuuba- ja Iran-Puerto Rico-pelien päivänä kävelimme rautatieasemalle. Komea, mutta melko hiljainen asema. Käväsimme supermarketissa katselemassa tavaroiden hintoja ja totesimme, että kempparituotteet olivat maan hintatasoon nähden melko arvokkaita.

Matkaohjelmaan kuului myös retki Ruseen, Romanian rajalle. Siellä pelattiin Brasilia-Ranska-ottelu. Se oli parasta lentopalloa, mitä ikinä olen nähnyt. Brassit voittivat 3–2.

Matka Ruseen tehtiin bussilla. Matkalla näimme auringonkukkapeltoja ja viinitarhoja. Paikallisopas oli melko surkea. Hän olisi voinut kertoa vaikka mitä esimerkiksi paikallisista elinkeinoista. Lisäksi opas puhui englantia, jota kaikki eivät suinkaan ymmärtäneet. Kerroimme suomalaiselle oppaalle, että olisimme mielellämme kuulleet esimerkiksi koulutuksesta, terveydenhuollosta ja elämästä nyky-Bulgariassa. Opas kertoi, että Nessebarin retkellä puhutaan niistä. Ei varmaan olisi puhuttu, elleimme olisi pyytäneet. Sen sijaan kuulimme kyllä ottomaaneista ja Bulgarian historiasta, mutta kaikki loppui siihen, kun Bulgaria liittyi EU:hun.

Matkalla pysähdyimme katsomaan Madaran ratsastajaa. Se on yli kahdensadan porrasaskelman päässä oleva kallioon hakattu reliefi 700-luvulta, ainoa laatuaan Euroopassa. Se kuuluu UNESCO:n maailmanperintöluetteloon. Kummallista, miten bussikuskit eivät ota selvää ajoreitistä etukäteen. Nytkin ajoimme vähän harhaan mutkaista vuoristotietä.

Madaran reliefiltä suuntasimme paikalliseen majataloon syömään, ja jotakin paikallista esitystä katsomaan. Englantia puhuvan oppaan selostus jäi arvoitukseksi, ei juuri kuulunut. Ruoka oli hyvää, rakiakin sai (ei hyvää) sekä puna- ja valkoviiniä.

Ruokailun jälkeen matka jatkui kaatosateessa Ruseen. Rusea on myös kutsuttu pikku-Wieniksi arkkitehtuurinsa vuoksi. Ruse on muuten Nobel-kirjailija Elias Canettin syntymäkaupunki. Rusessa risteilimme Tonavalla vielä ennen peliä. Sateen vuoksi meille tuli vähän kiirekin, ja taisimme ajaa yksisuuntaista katua väärään suuntaankin, jotta ehtisimme laivalle. Pysäköintimme meni vähän harhaan, mutta laiva odotti varttitunnin. Seilasimme Tonavaa pitkin tunnin, ei taaskaan mitään selostusta. Toisella rannalla oli kuitenkin Bulgaria, toisella Romania. Joen poikki meni valtioita yhdistävä noin kahden kilometrin pituinen silta.

Peli oli siis melko jännä. Oikkosen Tuomon parta olisi lähtenyt, mikäli Ranska olisi voittanut 3–1. No, saipahan pitää partansa.

Rusen halli oli uusi, ja itse kaupunkikin vaikutti uudenaikaisemmalta kuin Varna. Sen verran oppaan kertomuksesta sai selvää, että Ruse on ollut, ja on varmaan vieläkin edistyksellinen kaupunki. Siellä oli ensimmäiset katuvalot ja rautatie sekä wieniläiset arkkitehdit suunnittelemassa rakennuksia. Perille Varaan tulimme vasta kahden aikaan yöllä.

Varnassa on ainakin kaksi taidemuseota. Löysimme ne pitkän hakemisen jälkeen. Toinen taidemuseo oli yhden taiteilijan kotimuseo. Sinne oli vaan tosi hankala löytää. Oli muuten ilmainen museo. Kun menimme sinne, museoon sytytettiin valot ja kun lähdimme, niin valot sammutettiin. Ilmeisesti siellä ei siis ollut kovin paljon kävijöitä.

Toinen museo oli isompi, useamman taiteilijan töitä käsittävä kahden levän arvoinen museo. Siellä oli alkamassa jokin tilaisuus, oli cocktailpaloja ja pöytäliinat tarjoilupöydillä. Kiersimme sen melko nopeasti. Sen jälkeen menimme keskikaupungille syömään paikallisen oppaan suosittelemaan paikkaan, jossa sai itse valita, mitä syö. Istahdimme ulos syömään ja nautimme ruuasta, kunnes yksi pikkutyttö tuli ja sieppasi ruokaa minun lautaseltani.

Ennen Suomen peliä oli tapaaminen Gatsby-ravintolassa ja sinne mekin menimme. Ravintolasta lähdimme kulkueena pelipaikalle. Satoi vettä ja kastuimme, mutta onneksi peli kuivasi. Yle kuulemma kuvasi, en ole vielä onnistunut löytämään tallennusta. Suomi-Kuuba-ottelu päättyi lukemiin 3–1, Hyvä, hyvä!

Halli on muuten hyvä, mutta syömisen tai juomisen saaminen ei onnistunut. Rupesimmekin oveliksi ja toimme juomapullot hotellilta. Otimme niistä korkit pois ennen tarkastusta, ja laitetoimme korkit takaisin katsomossa.

Yhtenä päivänä ajelimme katujunalla rannalla. Oli kivaa kulkea junan kyydissä se matka, minkä aikaisemmin kävelimme. Päätimme hakea hallilta vielä parit ylimääräiset peliliput siltä ystävälliseltä tädiltä. Meitä ennen asioimassa oli puolalainen perhe; äiti, isä ja tytär. Heidän lipuissaan oli jotain epäselvää, ja siinä ruvettiin puhumaan jo isoilla kirjaimilla. Täti puhui jotakin poliisistakin. Lopulta hän hermostui totaalisesti, heitti puolalaisten liput lattialle, ilmoitti tyyliä ”njet rabota” ja yritti vetää lippuluukkuja kiinni, mutta se oli sen verran ruosteessa, ettei se mennyt kiinni. Lipunmyynti yleensäkin oli ihan ala-arvoista.

Suomi-Puola-pelissä hallilta ei saanut olutta ollenkaan ennen kuin ihan ottelun lopulla. Joku tiesi kertoa, että lupa-asiat eivät olleet kunnossa. Joku taas arveli, että katsojat pysyvät rauhallisempina ilman kaljaa.

Ottelun jälkeen yritimme päästä syömään. Rättikattoravintolat olivat kiinni, mutta viereisestä baarista sai olutta ja voileipiä. Yritin saada pelkkää juustoa syödäkseni, mutta työntekijät eivät ymmärtäneet, vaikka omistaja kertoi olevansa Norjasta ja asuneensa muutaman vuoden Bulgariassa. Hän ei oikein ymmärtänyt ruotsiakaan. Ravintolasta muuten loppuivat veitset. Suomalaiset tulivat kuitenkin toimeen, vaikka kaikille ei veitsiä riittänyt.

Näimme parit häätkin. Toisten häiden morsian ja naispuoliset juhlavieraat olivat tottuneet poseeraamaan ja niin fiineissä vaatteissa. Sää oli yleisesti ottaen hyvä koko matkan ajan. Aamulla tuntui vähän viileältä, päivällä kuumalta ja iltapäivällä saattoi sataa. Kuumin päivä taisi olla lauantai, lähes 30 astetta lämmintä.

Sunnuntaina ihmettelimme, kun kirkonkellot moikuivat enemmän kuin aikaisemmin. Kirkonmenojen loputtua pappeja ja turvamiehiä oli kirkon oven läheisyydessä. Jotain siis tapahtui. Kyselimme yksiltä nuorilta, mikä juttu oli kyseessä. He vastasivat, että mein papa on kirkossa. Pian kirkosta talutettiin molemmin puolin valkohattuista miestä kohti pappilaa. Hän oli siis joku arkkipiispa, mutta ei tainnut paljon enää olla tässä maailmassa läsnä.

Sunnuntain kunniaksi maleksimme rantaan, söimme hyvin laivaravintolassa oikein valkoviinin kera. Rannasta menimme taksilla hotellille ja bussilla peliin. Suomi-Puerto Rico-ottelu oli ratkaisupeli jatkon kannalta. Onneksi Suomi voitti ja pelit jatkuvat Milanossa.

Voiton kunniaksi haimme kyykkykuohuviinipullon, tilliperunoita ja sinihomejuustoa. Söimme ja joimme hallin ulkopuolella. Kuohuviinin juomisessa Susijengin pojat tosin auttoivat. Oli muuten ihan hyvää kyykkykuoharia.

Pelien välipäivänä lähdimme opastetulle retkelle Nessebariin. Se oli viehättävä turistikaupunki, jossa oli toistakymmentä kirkkoa eri aikakausilta. Katselimme niitä kävelykierroksen aikana, söimme ja teimme joitakin ostoksia. Hinnat olivat kalliimmat kuin Varnassa.

Ennen viimeistä ottelua lähdimme etsimään basaarialuetta, joka löytyikin lopulta melko läheltä hotellia. Jännää, ettei kukaan ollut kertonut, että siellä oli basaari. Alueella oli vaikka minkälaisia kauppoja. Ostimme viimeisiä tuliaisia. Itselleni löysin urheilurintsikat neljällä eurolla. Kävimme syömässä Albassa mahtavat ruoka-annokset. Tarjoilijaakin nauratti, kun hän toi annokset pöytään. Yhdestä annoksesta olisi varmaan syönyt kolmekin ihmistä. Kotimatalla käväisimme vielä kenkäkaupassa tuhlaamassa viimeiset levat. Hyvät sisäkengät maksoivat noin kymmenen euroa.

Suomi-Iran-peli oli viimeinen ottelu Varnassa. Pelissä ei Suomen kannalta ollut juurikaan panosta, Iranilla kylläkin tulos vaikutti sijoitukseen. Iran voitti. Jäimme vielä seuraamaan Puola-Bulgaria-ottelua piippuhyllylle. Kyllä oli tunnelmaa hallissa! Katsoimme pari erää, sitten lähdimme Gatsbyhyn ja Aikamatkojen bussilla hotellille.

Olin laittanut kellon herättämään vähän huolimattomasti ja se soi vähän vaille kaksi, vaikka sen piti soida vähän vaille seitsemän. No, nukahdin uudelleen. No problem. Kotimatka sujui hyvin. Helsingin lentoasema oli muuttunut hurjasti. Ilmeisesti jokin laajennusosa oli otettu käyttöön, koska tulimme sellaisten mutkien kautta hakemaan matkalaukkuja, että usko meinasi loppua. Hetken aikaa luulimme, että olemme totaalisesti eksyneet.

Tikkurilassa juna odotellessa joimme suomalaiset kahvit. Samaan junaan tulivat myös Mikkelistä ja Juvalta kotoisin olevat veljekset. Heidän kanssaan jutellen matka sujui hyvin. Vähän vain nauratti junailijan ilmoitus, että Kuopion asemalla on ruuhkaa, joten junan kulkua hidastettiin. Kaiken kaikkiaan kiva matka.

2019

Syyskuussa matkustimme Ljubljanaan, Sloveniaan. Aloitin matkani vierailemalla Raija-ystävän luona Kirkkonummella. Sieltä menin torstaiamuna lentokentälle. Olin sopinut Kaijan kanssa, että tapaamme toisessa kerroksessa lähtöporttien luona. Väkeä oli niin paljon, että piti ruveta soittamaan. Kaija vastasi puhelimeen metrin päästä.

Charter-lento sujui ongelmitta ja perillä odotti yli 20 asteen lämpötila. Lentokoneessa ruoka tosin loppui kesken ja juomatkin - olutta lukuun ottamatta. Matkalla mietimme, että minkähänlainen paikka tuo Ljubljana lienee. Nimikin on niin vaikea kirjoittaa. Ennakkoavistukset heittivät ympyrää, kun pääsimme perille. Hotelli oli luokiteltu kolmen tähden hotelliksi, mutta vastasi ainakin neljän tähden hotellia. Huoneet eivät olleet valmiina, kun tulimme, joten ensiksi menimme syömään. Valitettavasti mustekala oli loppu ja piti syödä lohta. Hyvää oli, ehkä parempaa kuin se mustekala. Huonekaverinani oli Männikön Paula, ja ainakin minusta meillä meni hyvin.

Tulopäivän iltana Suomen eka peli oli Pohjois-Makedoniaa vastaan. Pelaaminen oli nihkeää, mutta onneksi tuli voitto. Sen kunniaksi menimme hotellille oluelle. Se olikin ainoa kerta, kun joimme olutta hotellilla. Baari meni nimittäin kiinni jo klo 11. Ei siis ennätetty olutaikaan hotellille.

Seuraavana päivänä oli aikainen herätys ja lähdimme retkelle Bledin järvelle ja linnaan. Aamu oli sumuinen, ja hetken jo mietittiin, että näkyköhän yhtään mitään. Onneksi sumu hälveni ja tosi lämmin sää suosi taas. Maisemat olivat mahtavat. Valitettavasti emme päässeet käymään Bled-järvellä olevassa saarella, jossa on ilmeisesti vain pieni kirkko.

Bledin linna on rakennettu korkean kallion päälle. Linnan vanhin osa on keskiajalta. Linnassa on vanha kirjapaino, ja Suomen kanssa yhteistä on ensimmäinen ei-kirkollinen kirja, ABC-kirja. Linnavierailun jälkeen lähdimme Bohinjiin Savican vesiputoukselle.

Kysyin oppaalta, onko putoukselle rappuja, mutta käytin ilmeisesti väärää sanaa, koska opas vastasi, ettei ole. Oli kuitenkin noin 550 askelmaa. Huh, huh! Polvet eivät oikein tykänneet, mutta sisulla menin ylös ja tulin alaskin. Joku sanoikin, että liikuttavan näköistä on tuo sinun portaiden nousu. Mahtava paikka, vaivan arvoinen.

Ruokailimme paikallisen kylän ravintolassa. Alkuruokana oli lihakeittoa, nuudelia/riisiä ja lihalientä sekä pääruokana lihaa, perunoita ja salaattia. Jälkiruokana minulla oli ananasta ja muilla paikallista kakkua.

Illalla menimme vielä joenrantaan syömään. ”Pavarotti”-katu oli suljettu autoliikenteeltä ja myöhemmin kävi ilmi, että Nato piti kokousta läheisessä Grand Union Hotellissa. En muuten ole tiennyt, että hampurilaisen voi tehdä riisistä, mutta sellaisen söin ja oli ihan hyvää. Kaijalle oli järkytys kuulla, että Pavarotti on kuollut jo kolmisen vuotta sitten.

Seuraavana päivänä jalat olivat jäykät ja kävely oli sellaista ankan tallustelua. Kirjoittelimme kortteja hotellilla, ja lähdimme katujunalla tutkimaan kaupunkia. Ljubljanan linnalla teimme pidemmän pysähdyksen ja otimme pakolliset valokuvat.

Museokierroksen jälkeen menimme Contemporary Art-museoon. Olihan se nähtävyys! Museo oli entisen Jugoslavian aikaisen kasarmin rakennuksessa. Taide ei tehnyt kummoistakaan vaikutusta. Yhtään teosta en kotiini huolisi. Museon vieressä oli Metelkova, avantgardistinen hippikylää muistuttava alue. Rakennusten seinät ihan täynnä ”taidetta.” Eipä olisi tehnyt mieli kulkea sillä alueella yksin.

Illalla katsoimme kaksi peliä; ensin Venäjä-Pohjois-Makedonia, sitten Suomi-Slovenia. Jälkimmäisessä pelissä oli tupa täynnä ja meteli sen mukaista. Yksi kaveri huitaisi kädellä nenänvarteeni ja silmälasien sangat menivät ihan vinoon. Oli vähän hankalaa katsoa, kun ei saanut selkeää kuvaa toisella silmällä.

Seuraavan pelipäivän aamuna kävelimme taas joelle ihailemaan siltoja. Kolmiosilta, lukkosilta, lohikäärme-silta. Joen rannassa nautimme päiväviinit, ja sen jälkeen kävelimme modernin taiteen museolle, mutta ei vielä menty sisälle. Pistäydyimme sen sijaan viereisessä kirkossa sytyttämässä kynttilät. Kuuma oli kävellä, lämmintä oli se normaali noin 25 astetta. Toisaalta - ei valittamista, kiva jatkaa kesää!

Ruokailimme vanhassa ravintolassa, joka ilmeisesti oli jokin nähtävyys. Ainakin turistit tutkivat ravintolan vieressä olevaa kapeaa kujaa. Edelleen hyvää ruokaa. Natomiehet lähtivät saattueessa ja katu avattiin liikenteelle.

Illan eka peli oli Slovenia-Turkki, jota katsoimme vähän aikaa. Hotellille tulimme paikallisbussilla. Kaupunki oli järjestänyt bussikuljetukset tosi hyvin. Pelilipulla pääsi ilmaiseksi bussissa.

Maanantaiaamuna menin ensin optikolle silmälasien kanssa. Sankojen oikominen ei onneksi maksanut mitään. Sitten menimme koluamaan kauppoja ja ostamaan tuliaisia. Aamu oli viileä, mutta päivä taas lämmin. Maistelimme liköörejä pienessä putiikissa ja matkaan tarttui pullo inkiväärilikööriä.

Finfaneilla oli ennen Venäjä-peliä ensin etkot hallilla. Itse peli oli Venäjän heiniä. Ottelun jälkeen oli jatkot samassa paikassa. Kai Kunnas juonsi ja Costello Hautamäki esiintyi. Ensimmäistä kertaa järjestävän maan lentopalloliitto kiitteli faneja, ja saimme tietää, että vuoden 2021 EM-kisat pidetään Suomessa Tampereella. Hyvä! Ei tarvitse karsia mukaanpääsystä.

Nyt kun Nato-joukot poistuivat, niin Intian presidentti tuli kylään, ja taas Pavarotti-katu suljettiin autoliikenteeltä. Kadulla on sellaiset ovelat tolpat, jotka voi ohjelmoida painumaan maan tasalle, niin autollakin pääsee, jos tarvitsee.

Välipäivänä ennen viimeistä pelipäivää kävimme Predjaman linnassa ja Postojnan kalkkikiviluolassa. Linna on karstivuoren rinteeseen rakennettu ja sen vanhimmat osat ovat 1200-luvulta. 1400-luvulla siellä eleli Slovenian Robin Hood, Lueger-niminen linnanherra. Hän ryösteli rikkaita ja antoi almuja köyhille. Linna oli tosi vaikuttava, mutta taas oli paljon portaita, jotka kaiken lisäksi olivat vielä epätasaisia ja askelmat eri korkeuksia.

Ensimmäisen kerran eläessäni ruokailin ”ruokailutehtaassa.” Niin liukuhihnamaista ja tehokkaasti järjestettyä ruokailua en ennen ole kokenut. Ruokapaikka oli valtavan suuri halli, jonne mahtui varmaan useampi sata henkilöä syömään yhtä aikaa. Juomat tuotiin kärryllä, ruuat tuotiin kärryllä, likaiset astiat vietiin pois kärryllä. Kiirettä piti, että ennätti syömään, ennen kuin lautanen vietiin pois. Alkuruokana oli lihaa, pääruokana lihaa, liikaa lihaa. Jälkiruokana oli hedelmiä.

Ruokailun jälkeen lähdimme Postojnan kalkkikiviluolalle. Luola on vaakasuoraan yli 20 kilometriä pitkä. Vai oliko niin, että sitä on tuo 20 kilometrin matka tutkittu? Ties kuinka pitkä se onkaan. Alkumatkan me nimme junalla, mutta sitten lähdimme kävelemään ylös ja alas. Välillä englanninkielinen opas kertoi luolasta. Olimme yli 3 miljoonaa vuotta vanhassa maailmassa. Luola on ollut turistinähtävyys jo 1800-luvun alusta saakka, ja sinne saatiin sähkövalo ennen Ljubljanan kaupunkia. Junassa ei sitten kannattanut seisoa. Me nimme melko ahtaista ja matalista paikoista. Luolan vesissä elää olmeja, joita oli myös akvaariossa. Yhden onnistuin näkemään. Lämpötila luolassa on muuten vain noin kahdeksan astetta kesät talvet. Saksalaiset pitivät luolassa polttoainevarastoa, slovenialaiset polttivat sen ja venäläiset sotavangit rakensivat luolaan yhden sillan.

Hotellilla päätimme juoda makeat margaritat. Huh! Ne olivat niin kitkerät, että meinasivat jäädä juomatta.

Viimeisenä päivänä heräsimme vesisateeseen, joka onneksi loppui puolille päivin. Ensimmäinen päivä, jolloin tarvitsi pitkähihaisen paidan. Kaija ja minä lähdimme moderniin museoon. Se oli hyvä; paljon kauniita tauluja ja kauniita pieniä yksityiskohtia, kuten kattolamput kahviossa ja seinälamppu. Ei tehnyt mieli syödä ulkona, joten päädyimme oman hotellin tarjontaan. Hyvää oli. Illalla Suomi-Turkki-ottelu. Yllätys oli, että Suomi voitti lukemin 3–2. Melkoinen jännitysnäytelmä ja huutourakka. Paikka jatkopeleihin varmistui, se on hyvä!

Kotiinlähöpäivänä oli aikainen herätys. Bussi lentokentälle lähti jo kahdeksalta. Kentällä jäi sopivasti aikaa. Kreikan pojat tulivat Ljubljanaan, meidän pojat lähtivät Ranskan Nantesiin. Vaihdoin muutaman sanan Sillin kanssa kentällä ja sitten koneeseen, jossa nyt riitti ruokaakin ainakin meidän penkkiriville. Matka sujui hyvin, samoin junamatka kotiin. Hämmästyttävä tapaaminen lentokentällä, kun lapsenlapseni Riina oli matkalla Lontooseen, ja me olimme menossa Kuopion junaan. Kiitos matkakumppanit, oli mukava matka!